

L'AVENÇADA

SETMANARI · RADICAL-NACIONALISTA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:
CARRER DE TRES-LLITS, 3
LA CORRESPONDÈNCIA, AL DIRECTOR

Número, 5 cèntims

ELS TREBALLS ES PUBLIQUEN BAIX
L'EXCLUSIVA RESPONSABILITAT DE
LLURS AUTORS. NO'S TORNEN ELS
ORIGINALS.

ANY I

BARCELONA, 22 DE MAIG DE 1915

NÚM. 12

L'ànima catalana

La corrent d'opinió que arrastra més en la política espanyola a pendre part per la causa dels aliats és nascuda a Catalunya, i és nostre amic Pompeius Gener l'iniciador d'ella. De totes les províncies d'Espanya, Catalunya és la que de França n'ha sentit més directament l'influència. Aquesta influència es nota no solament en els assumptes industrials, comercials i financers, sinó més encara, i sobre tot, en les coses d'intel·ligència, les lletres, les ciències, les belles arts. Tots els catalans que han rebut un xic d'il·lustració parlen correctament la llengua francesa. I són pocs els literats, els intel·ligents o artistes que no tinguin per honor, al consagrar son mèrit, presentar-se al gran jurat «M. Tout-le-Monde», presidit amb imparcialitat per París.

Resulta d'aquesta situació un canvi ininterromput de simpaties entre les persones dels dos costats de la frontera. Naturalment, aquestes simpaties són més vives encara entre Catalunya d'Espanya i catalans de França que, essent de la mateixa raça, parlant la mateixa llengua, tenint el mateix caràcter, es consideren com dos membres de la mateixa família. Com, doncs, amb aquestes condicions, Catalunya podria quedar insensible davant el tràgic conflicte en el qual la França ha estat obligada? I com podria pendre partit altrament sinó en afirmar les seves simpaties pels aliats de la Triple Inteligencia?

Nosaltres hauríem estat, per altra part, sorpresos coneixent l'home i sos treballs, si Pompeius Gener no havés contribuït a encarrilar els seus compatriotes en aquesta via. La formació intel·lectual den Gener es tota francesa. Té com a ditxa l'apropar-se als Renan, als Taine, als Littré, als Claudi Bernard, tots mestres de la ciència francesa, que l'encoratgen en els estudis històrics i filosòfics empresos, i en els quals li serveixen de consellers. Jamai li agraden els mètodes alemanys. A l'amor de la jerarquia *impulsada* fins a l'extrem, sobre del qual reposa tota la política alemanya, i d'on ha sortit la guerra, prefereix les ensenyances de la Grècia i son culte a la bellesa, d'aquella Roma i son respecte al dret i als con-

tractes, d'aquella revolució francesa, proclamant, amb els drets de l'home, el principi de les nacionalitats.

Un inspirat poeta, Angel Guimerà, publicà una magnífica poesia on Guillem és qualificat de *monstre, d'emperador de rapinya*, i és presentat com *volent regnar sobre'ls morts*.

Prompte un grupo de diputats i d'homes polítics envià al general Joffre un telegrama en el qual es declaren orgullosos d'esser catalans com ell. Saben que'l general és nat a Rivesaltes, en l'antic comtat del Rosselló, que corresponia a Catalunya en la època de Lluís XIV. Això és lo manifestat pels catalans: «consagrats als treballs de l'esperit» que's declaren «de cor i d'ànima del costat de la França i dels seus aliats». Pero si això no fos prou, s'ha creat a Barcelona un diari republicà català, L'AVENÇADA, on en Pompeius Gener, entre altres articles, en publicà un explicant «Per què simpatitzem amb els aliats». I en fi, hi ha la decisió de venir de Barcelona a Rivesaltes, en pelegrinatge, per a oferir al general un àlbum d'honor en el qual hi figuren dedicatòries dels millors escriptors en favor dels aliats, i ademés la subscripció oberta per a oferir una espasa d'honor al generalíssim.

L'ànima independent i valenta de Catalunya es veu sots aquestes manifestacions. Catalunya es troba dins la seva tradició secular de reivindicació del dret de poder les petites nacionalitats viure també amb les grans. Catalunya és tota tremolosa davant de les atrocitats comeses a Bèlgica; Catalunya les denuncia amb còlera i les condemna amb temeritat.

Aquesta és la gran i veritable ànima catalana, testimoniada per la veu dels seus, als quals l'estudi concedeix autoritat sobre les multituds, de les quals en són els seus heralds naturals. Nosaltres remerciem als homes d'alta distinció que defensen amb tant de vigor l'esperit francès i els principis de justícia i de llibertat, injuriosament trepitjats per l'enemic sense consciència.

ALBAN DERROJA

(De *La Petite Gironde*.)

III Concurs d'Historia de Catalunya

En el teatre Municipal de Lleida s'ha celebrat el repartiment de premis d'aquest concurs. El local estava ple a vessar, havent constituït un nou èxit aquest tercer concurs d'Historia de Catalunya, organitzat per l'Associació Protectora de la Ensenyança Catalana.

Obrí l'acte, amb breus paraules, l'alcalde de Lleida senyor Pinell, llegint-se després dugues detallades memories, una pel secretari de l'Executiva, i altra pel de l'Associació organitzadora de l'acte.

A continuació el doctor don Josep Maria Roca, president del jurat per a escullir el millor *Compendi de l'Historia de Catalunya* per a nois, feu un parlament de salutació a Lleida, rublert d'imatges històriques, que emocionà fonament a l'auditori del qual arrancà sorolloses proves d'assentiment.

Es llegí el fallo del jurat dels concurs del *Compendi*, qual premi, per ara, es deixa desert, allargant-se a l'ensem el plaç d'admissió de nous originals fins al 31 de desembre de l'actual. El gran poeta Magí Morera feu ús de la paraula saludant als nens i tenint per ells frases afalagadores. Es mostrà commogut pel resultat dels examens, encomanant el seu entusiasme al públic que religiosament l'escoltava.

A continuació s'efectuà el repartiment de premis, explicant el senyor Folguera i Duràn el motiu pel qual molts s'han dividit, i fent la recomanació de que'l metàlic s'ingressi a les caixes d'estalvis. Heus aquí els noms dels premiats amb efectiu i la seva procedència:

Premi d'Honor, nois, 125 pessetes, Josep Oriol Anglada, secció primera, de l'escola particular de Linyola. Menció Honorífica, 75 pessetes, Joan Roig i Segué, segona secció, de les escoles Mossèn Cinto, de Barcelona.

Nois.—Secció primera. Cinc primers premis, de 25 pessetes. Jaume Palau, de Linyola; Joan Giribert, d'Anglesola; Josep Vidal, d'Anglesola; Josep Badía, de Belcaire, i Joan Coromines, de les escoles del districte VI de Barcelona. Sis segons premis, de 15 pessetes. Antoni Oriol, de Linyola; Josep Aguilar, de la Graduada de Lleida; Antoni Padrós, d'Anglesola; Pere Freixas, d'Anglesola; Rafel Torras, de l'escola nacional de Mollerusa, i Baldomer Borrell, del districte VI de Barcelona. Els altres nois concursants reberen premis en llibres, amb relació a llur mèrit respectiu.